

TEZAURUL MONETAR DE LA MOLDOVA NOUĂ

(SEC. IV P.CHR.)

Nicolae Gudea, Radu Ardelean, Nicoleta Toma

În colecțiile Muzeului Banatului din Timișoara se păstrează un tezaur compus din 750 monede romane târzii de bronz (*folles* din secolul IV p.Chr.), ce provine din localitatea Moldova Nouă, jud. Caraș-Severin. Data exactă și condițiile descoperirii nu se cunosc; se știe doar că a fost găsit în hotarul acestei localități cândva în deceniul al șaptelea al secolului nostru¹. A fost achiziționat de muzeul timișorean și inventariat în Cabinetul numismatic, nr. inv. 373.

Cândva între anii 1978–1980, tezaurul a fost luat în studiu de regretatul profesor Eugen Chirilă și de Nicolae Gudea, la Cluj-Napoca. Cercetarea n-a putut fi încheiată; s-a făcut doar o determinare rapidă a pieselor pe baza *LRBC* și s-a stabilit că tezaurul cuprinde 748 de piese². Revenit la Timișoara, tezaurul a fost restudiat în 1995–1996 de semnatarii acestor rânduri.

Cu această ocazie s-au constatat câteva neconcordanțe între actuala determinare și prima. Mai întâi, numărul pieselor – mai mare cu două exemplare. Apoi, apariția a două tipuri noi, fiecare cu câte un exemplar: *Pax publica*³ și *Gloria exercitus*⁴, probabil tocmai cele două piese în plus. Dar și gruparea exemplarelor cunoscute pe tipuri și ateliere este simțitor diferită⁵. Care poate fi explicația acestei situații? Desigur, faptul că prima determinare s-a făcut incomplet și rapid a putut cauza unele erori și discordanțe față de catalogul obținut acum. Dar probabil că o parte din vină revine și condițiilor de păstrare: până în 1995 întregul tezaur a fost inventariat sub un singur număr de inventar, astfel încât o reorganizare a depozitului a putut duce la amestecarea materialului monetar, la rătăcirea ori gruparea greșită a unor piese⁶. Numai că această eventualitate, care nu este o certitudine, nu putea modifica esențial aspectul și compoziția tezaurului.

Restudierea pieselor a permis determinarea a 540 de monede. Alte 197 de piese au putut să determinate parțial (fără precizarea atelierului emitent). Au rămas nedeterminabile doar 13 exemplare. Catalogul lor complet figurează în Anexa I.

Câteva piese merită o atenție specială. Astfel, unele prezintă variante ușor diferite de *LRBC* (nr. 166, 274, 295, 420, 432); o monedă nu se regăsește deloc în acest determinator (nr. 143). Există și două exemplare incuse (nr. 475 – parțial – și nr. 588), iar o piesă este surfrapată (nr. 308). Dar toate aceste fenomene survin curent în numismatica epocii⁷.

În schimb, alte câteva piese pot fi imitații sau falsuri (nr. 84, 378, 459, 461); desenul reversului este schematizat, barbarizat, iar literele prezintă uneori forme ciudate. În mod absolut sigur, două monede nu provin din ateliere romane, ci constituie imitații barbare: nr. 282 (legenda reversului este puternic barbarizată IYIIND BIΓΗBHTIO) și nr. 544 (imitații de litere pe revers, imaginea total disproportională, semn ilizibil în câmp)⁸. Unele din aceste exemplare au fost ilustrate în planșe (în catalog sunt marcate cu asterisc). Structura tezaurului poate fi urmărită în Anexele II–VII.

În ceea ce privește cronologia, observăm că majoritatea zdrobitoare a monedelor din tezaur datează din ultimii ani ai domniei lui Constantius al II-lea (351–361 p.Chr.)⁹ – Vezi Anexa V. Luând ca bază de calcul doar cele 642 piese dateate, în acest interval se plasează 98,75% din ele. Cele mai multe se concentrează în anii 351–354 (68,38%); perioada imediat următoare, anii 355–361, reprezintă doar 30,37%. Credem că acumularea tezaurului a avut loc în timp scurt, începând după 351 și încheindu-se simțitor înainte de 361 p.Chr. Mai verosimilă ni se pare acumularea lui dintr-o dată, într-un singur moment, probabil relativ curând după anul 354¹⁰.

Această impresie este întărită de proporția tipurilor monetare în tezaur (vezi Anexa IV). Un singur tip – cel cunoscut ca *Fel. Temp. Reparatio* – Falling Horseman – reprezintă singur 98,79% din piesele determinabile¹¹. La fel se prezintă și relația dintre monarhii emitenți (vezi Anexa III). Constantius II înseamnă, singur 82,17% din piesele ce pot fi atribuite cu certitudine, dar împreună cu discenții săi coregenți ocupă 98,75% din acestea. Remarcăm lipsa din tezaur a monedelor de tipul *Spes Reipublicae*, ceea ce susține o încheiere a tezaurizării mai devreme, în jurul anului 357¹².

În ceea ce privește data închierii acumulării și ascunderii sale, tezaurul studiat acum își află unele analogii în Banatul de sud¹³. El se deosebește de cele mai importante descoperiri de acest fel prin data mai timpurie la care se încheie. Dar, deoarece slăbirea circulației monetare după anul 361 este un fenomen general în lumea romană, nu putem plasa exact în timp îngrăparea tezaurului, nici n-o putem pune în legătură cu un eveniment politico-militar¹⁴. În actualul stadiu al cercetării, nu îl putem încadra într-un orizont de tezaure din zonă.

În schimb, structura pe ateliere monetare a tezaurului diferă simțitor de cea predominantă în regiune, în majoritatea tezaurelor monetare de sec. IV descoperite în nord-vestul Peninsulei Balcanice (Illyricum) predominând emisiunile atelierelor monetare de la Sirmium și Siscia, urmate de cele din Propontida¹⁵. Dar în tezaurul de la Moldova Nouă domină categoric monedele emise la Thessalonica – 31,85%; procentaje importante ocupă și cele de la Sirmium și Constantinopole, urmate de Siscia, Heraclea și Nicomedia (vezi Anexa II). Dacă urmărим proporția monedelor după zona mai largă de proveniență, obținem următoarele rezultate:

– Occident (Treveri, Arles, Roma)	0,55%
– Illyricum (Aquilcia, Siscia, Sirmium) ¹⁶	25,92%
– Peninsula Balcanică de sud (Thessalonica, Heraclea)	40%
– Propontida (Constantinopole, Nicomedia, Cyzicus)	32,77%
– Orient (Antiochia, Alexandria)	0,73%

Împreună, monetăriile din Balcani și Propontida oferă 72,77% din compoziția tezaurului. O asemenea structură nu-și găsește analogii în spațiul geografic care ne interesează acum (nord-vestul Peninsulei Balcanice, Dacia de sud-vest). Este încă un detaliu care pledează pentru o acumulare de foarte scurtă durată. Probabil că e vorba de un depozit monetar **adus ca atare** de undeva din sud-estul Peninsulei Balcanice și ascuns curând după aceea; el putea să fi reprezentat avereia unui mărunt funcționar sau militar sosit de curând în sudul Banatului.

Prezența unui asemenea tezaur la Moldova Nouă nu constituie ceva neobișnuit, fiind cunoscut faptul că localitatea romană de aici își continuă sigur existența în sec. IV¹⁷ și că aici s-au descoperit și alte depozite monetare romane târziu¹⁸. De altfel, abundența descoperirilor de monede romane de sec. IV în zonă este bine cunoscută, ea dovedind perpetuarea stăpânirii romane în sud-vestul Daciei până la apariția hunilor¹⁹.

ianuarie 1997

NICOLAE GUDEA – RADU ARDEVAN – NICOLETA TOMA
Institutul de Arheologie și Istoria Artei Muzeul Banatului
Str. Constantin Daicoviciu nr. 2 P-ța Huniade nr. 1
Cluj-Napoca Timișoara

NOTE

¹ Cf. B. Mitrea, în *Dacia*, X, 1966, p. 410 (iulie 1965); dar este oare tezaurul studiat acum?

² Lista dactilografiată a monedelor existente în tezaur se află la N. Gudea. La acea dată, din 748 de piese fuseseră determinate 488, restul fiind considerate nedeterminabile.

³ Vezi Anexa I, nr. 1.

⁴ Vezi Anexa I, nr. 736.

⁵ Cf. supra, nota 2.

⁶ Restudierea tezaurului a implicat acum și reinventarierea lui, fiecare monedă primind un număr propriu de inventar. Menționăm că între 1991–1994 Cabinetul numismatic al Muzeului Banatului a fost sigilat.

⁷ Două monede de acest fel (nr. 295 și 432) își află exemplare identice la E. Chirilă, N. Gudea, I. Stratan, în *Apulum*, XI, 1973, p. 223–236, nr. 16, respectiv 18. Pentru problema generală, vezi idem, *Trei tezave monetare din Banat din secolul IV*, Lugoj, 1974, p. 54–64.

⁸ *Ibidem*, p. 61–62. Rămâne de văzut dacă falsurile ce apar în zona dunăreană se datorează sau nu unor ateliere locale.

⁹ Aspect comun majorității tezaurelor contemporane din Banat (*ibidem*, p. 79).

¹⁰ Această părere este susținută de proporția mai mică a monedelor din anii 355–361. Coeficientul intrărilor de monedă pe an este abia de 27,85, în timp ce pentru perioada 351–354, el atinge cifra de 109,75. Cum monedele se pot data doar larg, pe durata câtorva ani, este posibil ca acumularea să se fi făcut curând după 355 p.Chr., când în circulație predominau net monedele perioadei imediat anterioare.

¹¹ Fenomen comun în epocă (E. Chirilă, N. Gudea, I. Stratan, *op. cit.*, p. 85).

¹² *Ibidem*, p. 80. Dar trebuie subliniat faptul că în tezaurul de la Moldova Nouă lipsesc cu totul monedele Æ 4.

¹³ Așa par a fi tezaurele – foarte parțial cunoscute – de la Făget (B. Mitrea, în *Dacia*, XI, 1967, p. 386), **Pojejena de Jos** (D. Protase, *Problema continuității în Dacia în lumina arheologiei și a numismaticii*, București, 1966, p. 176–177), **Zrenjanin** (*ibidem*, p. 179 – cel găsit în 1896), **Moldova Nouă** – „*Flotatii*” (E. Chirilă, N. Gudea, I. Stratian, *op. cit.*, p. 68) și **Moldova Veche** (N. Gudea, în *Banatica*, I, 1971, p. 140), poate și **Novi Becej** (D. Protase, *op. cit.*, p. 176). Cel descoperit la **Răcășdia** – anume lotul II – prezintă unele asemănări cu tezaurul nostru de la Moldova Nouă și se încheie cam la aceeași dată (N. Gudea, în *ActaMN*, XVIII, 1981, p. 484–485).

Pentru descoperirile cunoscute doar din semnalări vechi, menționăm că monedele „de la Iulianus” pot fi de fapt emisiuni pentru Iulianus Caesar, până în anul 361 p.Chr.

Există și descoperiri aproximativ contemporane, dar care au alte date de încheiere a acumulării: **Dalboșeț** (N. Gudea, în *Tibiscus*, II, 1973, p. 53–60), **Răcășdia I** (*ibidem*, în *ActaMN*, XII, 1975, p. 183–190), **Răcășdia III** (D. Bălănescu, N. Gudea, în *ActaMN*, XX, 1983, p. 485–488), **Jupa** (E. Chirilă, N. Gudea, I. Stratian, *op. cit.*, p. 5–14), **Orșova I** (*ibidem*, p. 16–27) și **Orșova II** (*ibidem*, p. 27–44).

¹⁴ *Ibidem*, p. 85–86.

¹⁵ *Ibidem*, p. 80–84, 93.

¹⁶ Am inclus aici și Aquileia deoarece ea se plasează pe aceeași linie de comunicații cu Siscia și Sirmium, iar monedele lor dovedesc aceeași arie de legături și direcție de influență.

¹⁷ *IDR* III/1, p. 52–55.

¹⁸ Alte trei tezaure monetare de sec. IV, fragmentare: descoperit în 1929, 384 de piese (D. Protase, *op. cit.*, p. 175); descoperit în iulie 1965, peste 900 de piese (B. Mitrea, în *Dacia*, X, 1966, p. 410); descoperit în 1970, cca. 4000 de piese (E. Chirilă, N. Gudea, în *Apulum*, X, 1972, p. 714) – sau poate numai două? (cf. supra, nota 1).

¹⁹ E. Chirilă, N. Gudea, I. Stratian, *op. cit.*, p. 87–92.

LISTA ILUSTRĂȚIILOR

Planșele I–V: Monede din tezaurul de la Moldova Nouă, 2×1 (numerele corespund cu cele din catalog).

CATALOGUL MONEDELOR*

Nr. crt.	Emitent	Referință	Officina	Observații
TREVERI				
		<i>Pa-x pu-blica, AE, perioada III b, 337–341</i>		
1.	Helena	<i>LRBC</i> I, 128(?) T[R?]	?	exerga fragmentară
ARLES (?)				
		<i>Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 355–360</i>		
2.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 458	M [?C]ON·	?
ROMA				
		<i>Fel Temp Re-paratio, FH 4, AE 2, 352–354</i>		
3.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 662	R R[?]	?
AQUILEIA				
		<i>Fel Temp Re-paratio, FH 3, AE 2, 352–354</i>		
4.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 924	LXXII S [AQ?]	exerga ilizibilă
5.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 928	LXXII Ω AQ[?]	exerga fragmentară
6.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 928	LXXII Ω A[Q]	exerga fragmentară
		<i>Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 352–354</i>		
7.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 930	AQP	P(?)
8.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 930	AQ[T]	T(?)
9.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 932	II AQ[?]	?
10.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 933	II [AQ]P	P exerga ilizibilă
		<i>Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 355–360</i>		
11.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 938	M [AQ]P	P exerga ilizibilă
12.	Iulianus	Cf. <i>LRBC</i> II, 939 dar	M A[Q?]	?
13.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 942 (?)	M AQP*	P (?)
14.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 943	II AQP·	P
15.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 932 935 943	II [AQ?]	?

*monedă ilustrată în planșe

Victoriaeddauggqnn, perioada IV, 341–346

16.	Constantius	<i>LRBC</i> I, 798	<u>I–R </u> [?]SIS	?
<i>Fel Temp Re-paratio, FH 3, AE 2, 351–354</i>				
17.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1211	[A]SIS	A(?)
18.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1212	<u>II </u> [·?SIS·]	?
		sau 1214	<u>II </u> [·?SIS·]	exerga ilizibilă
19.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1216	<u>I </u> ASIS·S·	A
20.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1216	<u>I </u> [?]SIS·S·	?
21.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1216	<u>I </u> [?S]IS·S·	?
22.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1217	<u>I </u> ASIS·S·	A
23.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1217	<u>I </u> [?]SIS·S·	?
24.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1217	<u>I </u> [?SIS·S·]	?

Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 351–354

25–27.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1218	ASIS	A
28.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1218	ASI[S]	A
29–31.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1218	ΓSIS	Γ
32–33.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1218	[?]SIS	?
34.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1219	ASIS	A(?)
35–36.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1219	[?]SIS	?
37–38.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1222	ASISΣ	A
39.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1222	ASIS[Σ]	A(?)
40.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1222		
		sau 1228	[?]SIS[Σ]	?

Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 355–361

41.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1229	ASIS[?]	A
		sau 1232		
42.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 1234 dar	<u>M </u> ASIS	A <u>nu M </u> ASIS ↗
43.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1234 sqq.	<u>M </u> AS[IS?]	A
44.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1234	<u>M </u> BSIS[Z]	B(?)
45–47.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1234	<u>M </u> [?]SISZ	?
				officina ilizibilă

48.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1234 sqq.	<u>M </u> [?]SIS[?]	?	exerga fragmentară
49.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1234 sqq.	<u>M </u> A[S]S[?]	A	exerga ilizibilă
50.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1234 sqq.	<u>M </u> [?S]IS[?]	?	exerga ilizibilă
51–52.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1235	<u>M </u> [?]SISZ	?	officina ilizibilă
53.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1235 sqq.	<u>M </u> [?]SIS[?]	?	exerga ilizibilă
54.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1235 sqq.	<u>M </u> [?SIS?]	?	exerga stearsă
55.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1236	<u>M </u> [?SI]SD	?	exerga fragmentară
56.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1240	<u>M </u> ASISL	A	

SIRMIUM

Fel Temp Re-paratio, FH 3, AE 2, 351–354

57–58.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1601	<u>S· A</u> [?SIRM]	?	exerga distrusă
--------	-------------	----------------------	------------------------	---	-----------------

Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 351–354

59–60.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1603	ASIRM	A	
61.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1603	ASIRM	A(?)	exerga greu lizibilă
62.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1603	ASI[RTM]	A	exerga fragmentară
63–65.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1603	ASI[RM]	A	exerga fragmentară
66–67.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1603	AS[IRM]	A	exerga ilizibilă
68–69.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1603	[?]SIRM	?	officina ilizibilă
70.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1603	[?]SIR[M]	?	exerga fragmentară
71.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1603	[?]SI[R]M	?	exerga tocită
72.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1603	[?]SI[RM]	?	exerga tocită
73.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1603	[?]SI]RM	?	exerga fragmentară
74.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1605	A[S]IRM.	A	
75.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1605	AS[IR]M.	A	exerga tocită
76–77.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1605	BSIRM.	B	
78.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1605	BS[IR]M.	B	exerga tocită
79.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1605	[?]SIRM.	?	officina ilizibilă
80.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1605	[?]SI[RM].	?	exerga tocită
81.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1605	[?]Si[1]RM	?	exerga fragmentară
82.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1605 sau 1610	[?]SIRM. <u>M </u> 1612	?	monedă fragmentară
			[?]SIRM.		

Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 355–361

83.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1609 sqq.	<u>M </u> ASIR[M]	A	exerga fragmentară
-----	-------------	---------------------------	-----------------------	---	--------------------

*84–85.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1609	M BSIRM	B	nr. 84: literele din exergă sunt ciudate
86.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1609 sqq.	M [?]BSIRM[?]	B	exerga fragmentară
87–88.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1609	M BSI[R M]	B	exerga fragmentară
89.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1609	M BS[I R]M	B	
90.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1609	M BS[I R M]	B	exerga tocită
91.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1609	M [?]SIRM	?	exerga tocită
92–94.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1609 sqq.	M [?]SIRM	?	exerga fragmentară
95–96.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1609 sqq.	M [?]SIRM	?	exerga tocită
97.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1609 sqq.	M [?]SIR[M]	?	exerga ilizibilă
98.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1609	M [?]S[I R]M	?	exerga fragmentară
99.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1610	M [?]S]I[R]M	B	
100.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1610	M BSIRM·	B	exerga tocită
101.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1610 sqq.	M B[SIR]M·	?	exerga fragmentară
102.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1610	M [?]SIRM·	?	exerga tocită
103.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1610 sau 1612	M [?]SIR]M·	?	monedă fragmentară
104.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1611 sau 1614	M BSIR[M?]	B	exerga fragmentară
105.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1611 sau 1614	M BSIR[M?]	B	exerga fragmentară
106.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1611	M [?]SIR]M·	?	exerga tocită
107.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1611 sau 1614	M [?]SI]RM[?]	?	officina lipsește
108.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1611	M [?]SIR]M·	?	exerga fragmentară
109.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1611 sau 1614	M [?]S]IR]M·	?	exerga distrusă
110–119.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1611 sau 1614	M [?]SIR]M?	?	exerga distrusă
120.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1612	M ·ASIRM·	A	

121.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1612	<u>M </u> ·A[SIRM·]	A	exerga ilizibilă
122.	Iulianus	Cf. <i>LRBC</i> II, 1612	<u>M </u> ·ASIRM·	A	dar Iulianus (nu figurează în <i>LRBC</i>)
123–124.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1612	<u>M </u> ·BSIRM·	B	
125.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1612	<u>M </u> ·BS[IR]M·	B	exerga tocită
126.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1612	<u>M </u> ·[?]SIR[M ·]	?	exerga fragmentară
127.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1613	<u>M </u> ASIRM*	A	
128.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1613	<u>M </u> BS[IR]M *	B	exerga tocită
129.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1613	<u>M </u> B[SIR]M *	B	exerga tocită
130–131.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1613	<u>M </u> [?]SIR *	?	exerga fragmentară
132.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1613	<u>M </u> [?]SIR[M]*	?	exerga fragmentară
133.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1613	<u>M </u> [?]SI[R]M *	?	exerga fragmentară
134.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1613	<u>M </u> [?]SIR[M]*	?	exerga fragmentară
135.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1614	<u>M </u> ASIRM*	A(?)	
136–138.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1614	<u>M </u> BSIRM*	B	
139.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1614	<u>M </u> [?]SIR *	?	exerga fragmentară
140.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1614	<u>M </u> [?]SIR[M]*	?	officina lipsește
141.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1614	<u>M </u> [?SI]RM *	?	exerga tocită
142.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1614	<u>M </u> [?SIR]M *	?	exerga tocită
*143.	Constantius	nu figurează în <i>LRBC</i>	<u>M </u> A·S[IRM]	A(?)	exerga ilizibilă

THESSALONICA

Victoriaeddauggqnn, perioada IV, 341–346

144.	Constans	<i>LRBC</i> I, 860	SMTS[?]	?	officina lipsește
145.	Constans	<i>LRBC</i> I, 861	SMTS[?]	?	officina ilizibilă
146.	Constantius	<i>LRBC</i> I, 862	Σ SMTS _ε	ε	

Fel Temp-Reparatio (Galley 1), AE 3, 346–350

147. Constans sau *LRBC* II, 1641 sau TESA A avers ilizibil
 Constantius 1642
148. Constantius *LRBC* II, 1642 TESA A

Fel Temp Re-paratio, FH 3, AE 2, 351–354

149. Constantius *LRBC* II, 1675 TSA A
150. Constantius *LRBC* II, 1675 TS ϵ ε
151. Gallus *LRBC* II, 1676 TS ϵ ε
- 152–153. Constantius *LRBC* II, 1677 $\frac{\text{II}}{\text{I}}$ A
 *TSA
154. Constantius *LRBC* II, 1677 $\frac{\text{II}}{\text{I}}$ Δ
 *TS Δ
155. Constantius *LRBC* II, 1677 $\frac{\text{II}}{\text{I}}$? officina lipsește
 *TS[?]
- 156–158. Constantius *LRBC* II, 1679 $\frac{\cdot\text{S}\cdot}{\text{TS}}$ A
159. Constantius *LRBC* II, 1679 $\frac{\cdot\text{S}\cdot}{[\text{T}]\text{SA}}$ A exerga fragmentară
- 160–162. Constantius *LRBC* II, 1679 $\frac{\cdot\text{S}\cdot}{\text{TSB}}$ B
163. Constantius Cf. *LRBC* II, 1679 $\frac{\cdot\text{S}\cdot}{\text{TSB}}$ B dar FH 4
164. Constantius *LRBC* II, 1679 $\frac{\cdot\text{S}\cdot}{\text{TS}\Gamma}$ Γ
- *165–166. Constantius Cf *LRBC* II, 1679 $\frac{\cdot\text{S}\cdot}{\text{TS}\Gamma}$ Γ dar FH 4
 (nu e în *LRBC*)
167. Constantius *LRBC* II, 1679 $\frac{\cdot\text{S}\cdot}{\text{TS}\Delta}$ Δ
- 168–169. Constantius *LRBC* II, 1679 $\frac{\cdot\text{S}\cdot}{\text{TS}[?]}$? exerga fragmentară
170. Gallus *LRBC* II, 1680 $\frac{\cdot\text{S}\cdot}{\text{TS}\epsilon}$ ε
171. Gallus Cf. *LRBC* II, 1680 $\frac{\cdot\text{S}\cdot}{\text{T[S?]}}$? dar FH 4 (nu e în
LRBC), exerga ilizibilă

Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 351–354

- 172–184. Constantius *LRBC* II, 1681 $\frac{\text{A}}{\text{SMTS}}$ A
- 185–186. Constantius *LRBC* II, 1681 $\frac{\text{A}}{[\text{S}]\text{MTS}}$ A exerga fragmentară
187. Constantius *LRBC* II, 1681 $\frac{\text{A}}{\text{S}[\text{M}]\text{TS}}$ A
- 188–189. Constantius *LRBC* II, 1681 $\frac{\text{A}}{\text{SMT[S]}}$ A exerga fragmentară
- 190–191. Constantius *LRBC* II, 1681 $\frac{\text{A}}{[\text{SM}]\text{TS}}$ A exerga fragmentară

192.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>A </u> S[M TS]	A	exerga tocită
193.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>A </u> SM[T S]	A	exerga fragmentară
194.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>A </u> S[M TS]	A	exerga fragmentară
195–198.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>A </u> [S M TS]	A	exerga distrusă
199–208.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>B </u> SMTS	B	
209.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>B </u> SM[T S]	B	exerga fragmentară
210–226.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>C </u> SMTS	C	
227.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>C </u> [S]M TS	C	exerga fragmentară
228–229.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>C </u> SMT[S]	C	exerga fragmentară
230–233.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>C </u> [SM]TS	C	exerga deteriorată
234.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>C </u> SM[T S]	C	exerga fragmentară
235–248.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>Δ </u> SMTS	Δ	
249–250.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>Δ </u> [S]M TS	Δ	exerga tocită
251.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>Δ </u> S[M]TS	Δ	exerga ciobită
252.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>Δ </u> SMT[S]	Δ	exerga fragmentară
253.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>Δ </u> [SM]TS	Δ	exerga fragmentară
254.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>Δ </u> SM[T S]	Δ	exerga fragmentară
255–262.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>ε </u> SMTS	ε	
263.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>ε </u> [S]M TS	ε	exerga fragmentară
264.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>ε </u> [SM]TS	ε	exerga tocită
265.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>ε </u> SM[T S]	ε	exerga distrusă
266.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1681	<u>? </u> SMTS	?	officina ilizibilă
267–273.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1682	<u>ε </u> SMTS	ε	

*274–275. Gallus	Cf. <i>LRBC</i> II, 1682	$\epsilon $ SMT[S]	ϵ	legenda Av scrisă continuu
276. Gallus	<i>LRBC</i> II, 1682	$[e] $ SMTS	ϵ	officina ilizibilă
277. Gallus	<i>LRBC</i> II, 1682	$[e] $ [S]MTS	ϵ	Rv ilizibil
278. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1683	[SM]TSA	A	exerga fragmentară
279. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1683	[S]MTSΓ	Γ(?)	exerga fragmentară
280. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1683	SMTS[?]	?	officina ilizibilă
281. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1683	[S]MTS[?]	?	exerga fragmentară
*282. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1683	[SM]T[S?]	?	exerga tocită (fals?)
283. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1683	[SMTS?]	?	exerga greu lizibilă

Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 355–361

284. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1684 sau 1687	$M $ SMTSA	A	FH 3 sau FH 4? (conservare mediocru)
285–288. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1684	$M $ SMTSA	A	
289. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1684	$M $ [S]MTSA	A	
290. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1684	$M $ [S]MTS[?]	A sau B	exerga fragmentară
291–292. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1684	$M $ SMTSB	B	
293–294. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1684	$M $ SMTSΓ	Γ	
*295. Constantius	Cf. a <i>LRBC</i> II, 1684 dar	$N $ SMTS ϵ	ϵ	nr. 16 din <i>Ergänzungen...</i>
296–303. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1684	$M $ SMTS[?]		officina lipsește
304. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1684	$M $ SMT[S?]	?	exerga fragmentară
305. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1684	$M $ [S]MTS[?]	?	exerga fragmentară
306. Constantius	<i>LRBC</i> II, 1684	$M $ S[MTS?]	?	exerga ilizibilă
307. Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1685	$M $ SMTS ϵ	ϵ	
*308. Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1685	$M $ SMTS ϵ	ϵ	monedă surfrapată
309. Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1685	$M $ SMTS[?]	?	(...CAES pe Rv, sub M) officina lipsește
310. Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1685	$M $ [S]MTS[?]	?	exerga fragmentară
311. Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1685	$[M] $ [SMTS?]	?	exerga lipsește, semnul în câmp ilizibil

Fel Temp-Reparatio, FH 4, AE 3, 355–361

312.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1687	<u>M </u> S[M TS]A	A(?)	exerga greu lizibilă
313.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1687	<u>M </u> [SM]TSΔ	Δ	exerga tocită
314.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1688	<u>M </u> [SM]TSε	ε	exerga fragmentară
315.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 1688	<u>M </u> [SM]TSε	ε	exerga fragmentară

HERACLEA THRACICA

Fel Temp Re-paratio, FH 3, AE 2, 351–354

316.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1896	[S]MHA	A	exerga fragmentară
317.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1896	SMHΓ	Γ	
318.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1896	SMHε	ε(?)	
319.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1897	[S]MHA	A	
320.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1897	[S]MHΔ	Δ(?)	
321.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1897	SMH[?]	?	officina lipsește
322.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1897	[SMH?]	?	exerga distrusă
323.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1898	<u>S </u> SMHA	A	
324.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1898 sau sau Gallus 1899	<u>S </u> [SM]HIA	A	Av ilizibil, AE 2 bătut pe flan de AE 3
325.	Constantinus	<i>LRBC</i> II, 1898	<u>S </u> SMHΓ	Γ	
326.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1898	<u>S </u> SMH[?]	?	exerga deteriorată
327.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1898	<u>S </u> S[MH?]	?	exerga ilizibilă
328.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1898	<u>S </u> [SM]H[?]	?	exerga fragmentară
329.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1898	<u>S </u> [SMH?]	?	exerga ilizibilă
330.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1899	<u>S </u> SM[H?]	?	exerga fragmentară
331–333.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1899 (?)	<u>S </u> [SMH?]	?	exerga distrusă

Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 351–354

334–336.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1900	SMHA	A	
337.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1900	SMHA	A(?)	
338.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1900	[S]MHA	A	
339.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1900	SMHB	B	
340–341.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1900	SMHΔ	Δ	
342–345.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1900	SMHε	ε	
346–348.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1900	SMH[?]	?	officina lipsește

349.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1900	[S]MH[?]	?	
350.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1900 sau sau Gallus 1901	[S]MH[?]	?	Av ilizibil, exerga greu lizibilă
351.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 1901	SMHB	B	
<i>Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 355–361</i>					
352.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1902	M [SM]HA	A(?)	exerga fragmentară
353.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1902	M S[MH]Γ	Γ	exerga fragmentară
354.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1902	M [S]MHΔ	Δ	exerga greu lizibilă
355–356.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1902	M SMH[?]	?	
357.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1902	M SM[H?]?	?	exerga greu lizibilă
358.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1902	M [SM]H[?]	?	exerga ilizibilă
359.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 1902(?)	M [SMH?]?	?	exerga ilizibilă

CONSTANTINOPOLE

<i>Fel Temp Re-paratio, FH 4, AE 2, 351–354</i>			
360.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2030	$\frac{\Gamma \cdot }{\text{CONSH}}$
361.	Constantius	Cf <i>LRBC</i> II, 2030 dar	$\frac{\Gamma \cdot }{\text{CO[N]S[?]}}$
362.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2031	$\frac{\Gamma \cdot }{\text{CONS}\Gamma}$
363.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2032(?)	$\frac{A \cdot }{[\text{CONS?}]}$
364–365.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2033	$\frac{B \cdot }{[\text{CONS?}]}$
366.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2034	$\frac{B \cdot }{[\text{CONS?}]}$
367.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2035	$\frac{B^* }{[\text{C}]\text{ONS}\epsilon}$
368.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2037	$\frac{\cdot S \cdot *}{\text{CONSA}}$
369.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2037	$\frac{\cdot S \cdot *}{\text{CONS}\epsilon}$
370.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2037	$\frac{\cdot S \cdot *}{[\text{C}]\text{ONS}\Theta}$
371.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2037	$\frac{\cdot S \cdot *}{\text{CONSIA}}$

372.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2037	<u>·S· *</u>	?	exerga fragmentară
373–374.	Constantius	<i>Cf. LRBC</i> II, 2037	<u>CONS[?]</u>	?	
			<u>·S· *</u>	?	dar TEMP R-EPARATIO
375.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2037	<u>CONS[?]</u>	?	
376.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2037	<u>·S· *</u>	?	exerga fragmentară
377.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2037	<u>[C]ONS[?]</u>	?	
			<u>·S· *</u>	?	dar Æ 3
*378.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2037	<u>[C]ONS[?]</u>	?	exerga fragmentară (fals?)
379.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2037	<u>[C]ON[S?]</u>	?	exerga deteriorată
380.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2037	<u>[C]O[N]S[?]</u>	?	exerga deteriorată
381–383.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2037	<u>·S· *</u>	?	exerga distrusă
384.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2038	<u>[CONS?]</u>	A	
385.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2038	<u>·S· [*]</u>	B	
386.	Gallus	<i>Cf. LRBC</i> II, 2038(?)	<u>CONSA</u>		dar TEMP R-[EPARATIO]
387.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2038(?)	<u>CONSB</u>		exerga ilizibilă
388.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2038	<u>CONS[?]</u>	?	exerga ilizibilă
			<u>·S· *</u>	?	
			<u>[CONS?]</u>	?	

Fel Temp Re-paratio, FH 3, Æ 3, 351–354

389.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2039	CONS Γ	Γ	
390.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2039 sqq.	[C]ONSH	H	monedă corodată
391.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2039	CON[S?]	?	exergă fragmentară
392–393.	Constantius	<i>Cf. LRBC</i> II, 2039	CONS[?]	?	dar TEMP R-EPARATIO
394.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2041	CONSA	A	
395.	Constantius	<i>Cf. LRBC</i> II, 2041	CONSA	A	dar legenda Rv continuă
396.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2041	[CO]NSA	A sau Δ	
397.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2041	CONSB	B	
398.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2041	CONS Γ	Γ	
399.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2041	CONSS	S	
400.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2041	[CONS]S	S	
401.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2041	CONSH	H	
402.	Constantius	<i>Cf. LRBC</i> II, 2041	CONSI	I	dar R-EPARATIO(?)
403.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2041	CONSIA	IA	
404.	Constantius	<i>Cf. LRBC</i> II, 2041	CONSIA	IA	dar R-EPARATIO
405.	Constantius	<i>Cf. LRBC</i> II, 2043	<u>· </u>	A	dar R-EPARATIO
			<u>[C]ONSA</u>		

406.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> [C]ON[S]A	A	dar R-EPARATIO
407.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> CONSB	B	
408.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> CONSB	B	dar R-EPARATIO
409.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> [CO]NSS	S	exerga fragmentară
410.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> CONSZ	Z	dar R-EPARATIO
411.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> CONSH	H	
412.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> [C]ONSO	Θ-	dar R-EPARATIO
413.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> CONSI	I	
414.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> [CO]NSI	I sau H	officina greu lizibilă
415–416.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> CONSIA	IA	
417.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> CONSIA	IA	dar R-EPARATIO
418.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> CONS[?]	?	officina lipsește
*419–420.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> CONS[?]	?	dar R-EPARATIO
421.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> CONS[?]	?	dar R-EPARATIO
422.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> CON[S?]	?	dar R-EPARATIO
423.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2043	<u>· </u> [C]ONS[?]	?	
424–425.	Gallus	Cf. <i>LRBC</i> II, 2044	<u>· </u> CONSA	A	dar R-EPARATIO
426.	Gallus	Cf. <i>LRBC</i> II, 2044	<u>· </u> CONSB	B	dar R-EPARATIO
427.	Gallus	Cf. <i>LRBC</i> II, 2044	<u>· </u> CONSΓ	Γ(?)	dar R-EPARATIO
428.	Gallus	Cf. <i>LRBC</i> II, 2044	<u>· </u> CONS€	€(?)	
429.	Gallus	Cf. <i>LRBC</i> II, 2044	<u>· </u> CONSH	H	dar R-EPARATIO
430.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2044	<u>· </u> CONSIA	IA	
431.	Gallus	Cf. <i>LRBC</i> II, 2044	<u>· </u> [CONS?]	?	dar R-EPARATIO, exerga distrusă

*432.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2045 dar	$\epsilon $ CON[?]	?	nr. 18 din <i>Ergänzungen...</i>
433.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2045	$\epsilon $ CON[S?]	?	dar TEMP-REPARATIO
434.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2045	$\epsilon $ [CONS?]	?	exerga ilizibilă

Fel Temp Re-paratio, FH 3, AE 3, 355–361

435.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2049	$\cdot M $ [CO]NSA	A	dar R-EPARATIO, exerga stearsă
436.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2049	$\cdot M $ [CONS?]	?	dar R-EPARATIO
437.	Iulianus	Cf. <i>LRBC</i> II, 2050	$\cdot M $ [C]ONSA	A	dar R-EPARATIO
438.	Iulianus	Cf. <i>LRBC</i> II, 2041 dar	$M $ [C]ONSA	A	TEMP-REPARATIO, M fără puncte

NICOMEDIA

Fel Temp Re-paratio, FH 3, AE 2, 351–354

439.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2304	SMNA	A	
440.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2304	S[M]NA	A(?)	
441.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2304	SMNB	B	
442.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2304	[SM]N Γ	Γ	exerga fragmentară
443.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2304	SMNS	S	
444–445.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2034	SMN[?]	?	exerga fragmentară
446.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2305	SMNE	ϵ	exerga fragmentară
447–448.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2305	SMN[?]	?	exerga greu lizibilă
449.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2306	$\cdot S $ [S]M[N]JB	Γ	exerga fragmentară
450.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2306	$\cdot S $ SMN[?]	?	exerga fragmentară
451.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2306	$\cdot S $ SM[N?]	?	exerga stearsă
452.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2307	$\cdot S $ SMNB	B	

Fel Temp Re-paratio, FH 3, AE 3, 351–354

453.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2309	SMNA	A	
454.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2309	SMNB	B	
455–456.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2309	SMN Γ	Γ	
457.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2309	SMN Δ	Δ	
458.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2309	SMN ϵ	ϵ	
*459.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2309	SMN[?]	?	exerga fragmentară, litere puțin ciudate
460.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2310	SMNB	B	
*461.	Gallus	Cf. <i>LRBC</i> II, 2310	SMNB	B	dar TEMP-REPARATIO
462.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2310	[S]MN Δ	Δ	

463.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2310	SMNS	S	
464.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2310	SMN[?]	?	exerga fragmentară
465.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2310	[SMN?]	?	exerga distrusă
<i>Fel Temp Re-paratio, FH 3, AE 3, 355–361</i>					
466.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2313	<u>M </u> SMN[?]	?	exerga fragmentară

CYZICUS

Gloria Exercitus (2 steaguri), perioada II, 330–335

467.	Constantin cel Mare	<i>LRBC</i> I, 1213(?)	[SM]KA·	A	exerga tocită
------	---------------------	------------------------	---------	---	---------------

Fel Temp Re-paratio, FH 3, AE 2, 351–354

468.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2486 sau 2488, 2494	<u>[?] </u> SMKΓ	Γ	semnul din câmp e șters
469.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2490	SMKB	B	
470.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2490	SMKΓ	Γ	
471.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2490	SMKΔ	Δ	
472.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2490	SMK[?]	?	officina lipsește
473.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2490(?)	SM[K?]	?	exerga fragmentară
474.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2492	SMK[?]	?	exerga greu lizibilă
*475.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2493	[SMK?]	?	exerga distrusă, monedă incusă
476.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2494	<u>·S </u> [S]MKA	A(?)	exerga fragmentară
477–478.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2494	<u>·S </u> SMKB	B	
479.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2494	<u>·S </u> [S]MKB	B(?)	exerga greu lizibilă
480.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2494	<u>·S </u> SMKΓ	Γ	
481.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2494	<u>·S </u> SMKΓ	Γ(?)	
482.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2494	<u>·S </u> SMKε	ε	
483–484.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2494	<u>·S </u> SMK[?]	?	exerga fragmentară
485.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2494	<u>·S </u> SMK[?]	?	dar flan de AE 3
486.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2494	<u>·S </u> [S]MK[?]	?	exerga greu lizibilă
487.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2494	<u>·S </u> [SMK?]	?	exerga distrusă
488.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2495	<u>·S </u> SMKA	A(?)	exerga deteriorată
489.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2495	<u>·S </u> [S]MKB	B	

490.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2495	$\frac{\cdot S \cdot }{SMK_\Delta}$	Δ
491–492.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2495	$\frac{\cdot S \cdot }{SMK[?]}$? exerga fragmentară
<i>Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 351–354</i>				
493–497.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2496	SMKA	A
498–499.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2496	SMKB	B
500–502.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2496	SMK Γ	Γ
503.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2496	SMK Γ	$\Gamma(?)$
504.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2496 dar	[S]M $\Theta\Gamma$	$\Gamma(?)$ dar FH 4
505–507.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2496	SMK Δ	Δ
508–509.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2496	SMK ϵ	ϵ nr. 509: officina $\epsilon(?)$
510–513.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2496	SMKS	S
514–515.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2496	[S]MKSS	S nr. 514: officina S(?)
516.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2496	[SM]KS	S exerga fragmentară
517–519.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2496	SMK[?]	? exerga deteriorată
520.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2496	SMK[?]	? dar TEMP R-EPARATIO
521.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2497	SMKB	B
522.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2497	SMK Γ	Γ
523–524.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2497	SMK Δ	Δ
525.	Gallus	<i>LRBC</i> II, 2497	SMK[?]	?
526.	Gallus	Cf. <i>LRBC</i> II, 2497	SMK[?]	? dar legenda Av e G2F și nu G5F

Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 355–361

527.	Iulianus	<i>LRBC</i> II, 2499 sqq.	SMK[?]	? Rv ilizibil
528–529.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2500	$\frac{* }{SMK[?]}$?
530.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2500	$\frac{* }{[SMK?]}$? exerga distrusă
531.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2502(?)	$\frac{\cdot M \cdot }{SMKA}$	A monedă corodată
532.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2502	$\frac{\cdot M \cdot }{SMKS}$	S
533–535.	Constantius	<i>LRBC</i> II, 2502	$\frac{\cdot M \cdot }{SMK[?]}$?
536.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2502 dar	$\frac{M }{SMK[?]}$? M fără puncte

ANTIOCHIA

Fel Temp Re-paratio, FH 3, AE 2, 351–354

537.	Constantius	Cf. <i>LRBC</i> II, 2631	$\frac{S }{AN[?]}$? dar FH 4
------	-------------	--------------------------	--------------------	------------

Fel Temp-Reparatio, FH 3, Æ 3, 351–354

538. Constantius *LRBC* II, 2632(?) A[N?] ? exerga ilizibilă

Fel Temp-Reparatio, FH 4, ÅE 3, 355-361

539. Constantius *LRBC* II, 2637 M | H

ALEXANDRIA

Fel Temp-Reparatio, FH 3, AE 3, 351–354

540. Gallus *LRBC* II, 2845 ALEA A

MONEDE DETERMINABILE PARTIAL

A. FTR. 351-354

- * 541–561. FH 3, Æ 2, Constantius
 - 562–563. FH 4(?), Æ 2, Constantius
 - 564. FH, Æ 2, Constantius
 - 565–570. FH 3, Æ 2, Gallus
 - 571. FH, Æ 2, Gallus
 - 572. FH 3, Æ 2, Gallus(?)
 - 573–579. FH 3, Æ 3, Constantius
 - 580. FH, Æ 3, Constantius
 - 581–584. FH 3, Æ 3, Gallus
 - 585–586. FH, Æ 3, Gallus
 - 587. Æ 3, Gallus

*nr. 544: fals(?)

B. FTR. 355-361

- *588–638. FH 3, Æ 3, Constantius
 639. FH 3(?), Æ 3, Constantius
 640. FH 4, Æ 3, Constantius
 641. FH, Æ 3, Constantius
 642. FH 3, Æ 3, Constantius(?)
 643–644. FH. Æ 3. Julianus

* nr. 588; monedă încusă

C. FTR. 351-361

- 645–718. FH 3, Æ 3, Constantius
 719–721. FH 3(?), Æ 3, Constantius
 722–735. FH, Æ 3, Constantius

D. Gloria Exercitus

736. $\text{Æ} 3$. Constantius. monedă greu lizibilă

E. Monede greu lizibile si ilizibile

737. \AE 3, Constantius
 738. \AE 3, Constantius(?)
 739-740. \AE 2, FTR, FH

- 741–745. Æ 3, FTR, FH 3
 746–747. Æ 3, FTR, FH
 748–750. Æ 3, monede ilizibile

Abrevieri:

Av	Avers
Rv.	Revers
FTR	<i>Fel Temp Reparatio</i>
FH	Falling Horseman
LRBC	P.V. Hill, J.P.C. Kent, R.A.G. Carson, <i>Late Roman Bronze Coinage. A.D. 324–498</i> , London, 1965
Ergänzungen...	E. Chirilă, N. Gudea, I. Stratan, <i>Ergänzungen zu Late Roman Bronze Coinage</i> , în <i>Apulum</i> , XI, 1973, p. 223–236.

ANEXA II

DISTRIBUȚIA PIESELOR PE ATELIERE MONETARE:

Nr. crt.	Atelierul	Nr. piese	% din total I
1.	Treveri	1	0,18
2.	Arles (?)	1	0,18
3.	Roma	1	0,18
4.	Aquileia	12	2,22
5.	Siscia	41	7,59
6.	Sirmium	87	16,11
7.	Thessalonica	172	31,85
8.	Heraclea Thracica	44	8,14
9.	Constantinopol	79	14,62
10.	Nicomedia	28	5,18
11.	Cyzicus	70	12,96
12.	Antiochia	3	0,55
13.	Alexandria	1	0,18
Total I		540	
14.	Nedeterminabile	210	(nu se poate preciza atelierul monetar)

Total II 750 buc.

ANEXA III**DISTRIBUȚIA MONEDELOR PE EMITENȚI:**

Nr. crt.	Emitent	Nr. piese	% din total I
1.	Constantin cel Mare	1	0,13
2.	Helena	1	0,13
3.	Constans	3	0,40
4.	Constantius II	604	82,17
5.	Constantius Gallus	83	11,29
6.	Iulian	43	5,85
	Total I	735	
7.	Nedeterminabile	15	
	Total II	750 buc.	

ANEXA IV**DISTRIBUȚIA MONEDELOR PE TIPURI MONETARE:**

Nr. crt.	Tipul monetar	Nr. piese
1.	<i>Gloria Exercitus</i> – 2 steaguri (330–335)	1 + 1(?)
2.	<i>Pax Publica</i> (337–341)	1
3.	<i>Victoriaeddauggqnn</i> (341–346)	4
4.	<i>Fel. Temp. Reparatio</i> – Galley (346–350)	2
5.	<i>Fel. Temp. Reparatio</i> – Falling horseman (351–361)	736
6.	Nedeterminabile	5
	Total	750 buc.

ANEXA V**DISTRIBUȚIA MONEDELOR PE SECVENTE CRONOLOGICE:**

Nr. crt.	Perioada	Nr. piese	% din total I
1.	330–335	1	0,15
2.	337–341	1	0,15
3.	341–346	4	0,62
4.	346–350	2	0,31
5.	351/352–354	439	68,38
6.	355–360/361	195	30,37
	Total I	642	
7.	Monede care nu se pot data cu exactitate	108	
	Total II	750 buc.	

ANEXA VI**DISTRIBUȚIA MONEDELOR PE ATELIERE ȘI SECVENTE
CRONOLOGICE:**

	330-335	337-341	341-346	346-350	351/352-354	355-360/361	nedataabile	TOTAL
Treveri		1						1
Arles						1(?)		1
Roma					1			1
Aquileia					7	4	1	12
Siscia			1		24	16		41
Sirmium					25	61	1	87
Thessalonica			3	2	135	32		172
Heraclea					36	8		44
Constantinopol					75	4		79
Nicomedia					27	1		28
Cyzicus	1				59	10		70
Antiochia					2	1		3
Alexandria					1			1
Nedeterminabile					47	57	106	210
TOTAL	1	1	4	2	439	195	108	750

DISTRIBUȚIA MONEDELOR PE ATELIERE ȘI EMITENȚI:

	Constantin cel Mare	Helena	Constans	Constantius II	Gallus	Iulian	Nedeterminabile	TOTAL
Treveri		1						1
Arles				1				1
Roma				1				1
Aquileia				10	1	1		12
Siscia				29	7	5		41
Sirmium				62		25		87
Thessalonica		3	147		14	7	1	172
Heraclea				33	9		2	44
Constantinopol				62	15	2		79
Nicomedia				19	9			28
Cyzicus	1			56	12	1		70
Antiochia				3				3
Alexandria					1			1
Nedeterminabile				181	15	2	12	210
TOTAL	1	1	3	604	83	43	15	750

LE TRÉSOR MONÉTAIRE DE MOLDOVA NOUĂ (IV-E SIÈCLE AP. J.-C.)

Résumé

Nous publions et discutons ici un trésor monétaire romain du IVe siècle ap. J.-C., trouvé à Moldova Nouă (Dacie de Sud-Ouest), sur la rive du Danube et gardé au musée de Timișoara. Il comprend 750 pièces en bronze, AE 2 et AE 3, dont on a classifié complètement 540 et partiellement 197.

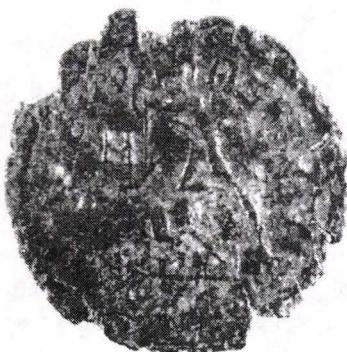
L'annexe I établit le catalogue complet du trésor. Sa structure est détaillée dans les annexes II–VII. Quelques monnaies présentent certaines particularités (nos 143, 166, 274, 295, 308, 420, 432, 475, 588), ou semblent être des pièces fausses (nos 84, 282, 378, 459, 461, 544). Les plus remarquables se trouvent illustrées dans les planches.

La plupart des monnaies datent des années 351–361. Le trésor doit avoir été enfoui peu après 357. Dans la région il y a des certains trésors contemporains, pourtant on n'arrive pas à encadrer le nôtre dans un horizon de trésors.

Le regroupement des pièces par ateliers de monnaie est assez peu commun pour cette zone géographique. Le trésor semble avoir été accumulé rapidement dans le Sud-Est des Balkans. Sa présence à Moldova Nouă témoigne une fois de plus de l'appartenance du Banat à l'Empire romain durant le IVe siècle ap. J.-C.

Illustrations

Planches I–V: Monnaies du trésor de Moldova Nouă, 2x1 (les numéros sont ceux du catalogue).

84

143

166

Planșa I

274

282

295

Planșa II

378

308

420

Planșa III

432

459

461

Planșa IV

475

544

588

Planșa V